

FÜGGETLEN HIRLAP

Hétköznap 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

Vasárnap 10 fillér.

Megjelenik: hétfő kivételével, mindennap a kora reg. órákban.

Előfizetési ár:

Helyben:		Vidéken:	
Egész évre . . . 8 korona	Egész évre . . . 16 K	Fél évre . . . 4 "	Fél évre . . . 8 "
Negyed évre . . . 2 "	Negyed évre . . . 4 "	Hetenként . . . 16 fill.	

HIRDETÉSEKET

jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyiltéri közlemények jutányos díjazás mellett közölhetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„Pannonia“ könyvkereskedés

Baross-uteza 6. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

IV évfolyam.

1907. márczius hó 13.

13. szám.

Pusztul és vész a vármegye népe.

**A közigazgatási bizottság ülése.
A megyei kivándorlás ijesztő mérveket ölt.
Nem tudják meggátolni!**

Mikor *Tisza* Kálmán megcsinálta a közigazgatási bizottságokat, ezt a zseniálisan kidolgozott, pártxpozitúrát, azt akarta, hogy egy mindenre kapható szervezettel rendelkezzen a vármegyékben és a városokban. A vármegyei és városi élet minden szála a bizottságban fut össze, elnöke a főispán, tagjai állami, megyei, városi tisztviselők, azonkívül néhány független polgár. A generális jól számított. A közigazgatási bizottságban az történt, a mit ő, illetőleg a főispán akart.

Fordult a koczka. A szín változott. A közigazgatási bizottság ma is úgy, abban az összetételében áll tovább, mint, a hogy a törvény megszervezte, de új hangok, új színek keverednek bele az élet színjátékába.

A komárom vármegyei közigazgatási bizottság mai ülésén például a főispán és bizottsági tagok között homlokegyenest ellenkező, elvi differenciák merültek fel. A kivándorlás kérdésében a főispán a legkorektereb, mert törvényen és igazságon alapuló álláspontot foglalta el és a vármegyékben ijesztő mérveket öltő kivándorlást nem ítélte meg az elfogult osztály érdek szegletéből, hanem mint a multkor is annak országos jellegéhez mért törvényhozási intézkedésekkel, a személyes szabadság és költözködési jog tiszteletben tartásával keresi az orvosszert.

A bizottsági tagok, élükön *Thaly* Ferencz, a ki még a „reakciós“ jelzöt is szívessen magára veszi ha a gazda társadalom érdekeinek megvédéséről van szó, a mint ő maga kijelentette, mind *bürokratikus* intézkedésekkel akarják meggátolni a kivándorlást, szem elől tévesztve, hogy annak mélyen fekvő gazdasági okai vannak. A kivándorlás feltartóztatlan folyamatát nem a *humanizmus* fogja megállítani, ebben igaza van *Thalynak*, de a földbirtokosok gazdasági helyzetének megváltozása. A nagy birtok konkurenciája fenyegeti pusztulással a tókeszegény

birtokost, a kit a rég idejét mult gazdálkodás összes bünei úgy is alámerüléssel fenyegetnek. Nem csak a kivándorlás fenyeget itt. A bankok, a hitelintézetek sokkal válságosabb helyzetet teremtettek, sem hogy a cseléd kérdés mizériáit most ne sokszorozódott nagyságban látnák a gazdáink. Azért mert a helyzetet egyoldaluan ítélik meg, azért nem is találják el a gyógyszerét a bajnak.

A vármegyei közigazgatási bizottság ma délelőtt 10 órakor tartotta ülését *Kálmán* Rudolf főispán elnöklésével.

Az alispáni jelentés kapcsán a bizottság a megye területén mutatkozó kivándorlással is foglalkozott

Az alispán ugyanis azt jelentette, hogy a vármegyében a kivándorlás ijesztő mértékben emelkedik. Míg tavaly az egész év folyamán 430 útlevelet adott ki, addig ebben az esztendőben, két és fél hónap alatt 200-on felül van a kivándorlók száma. Legtöbben mennek ki a gesztesi járásból. Ezen úgy akar segíteni, hogy azoknak, kik aratásra elszegődtek megtagadja az útlevel kiadását.

A főispán tudomására hozta a bizottságnak, hogy a főbírókat utasította, a belügyminiszter lerata értelmében, a kivándorlás okainak megfigyelésére és annak szemmel tartására vajjon nincsenek-e kivándorlási ügynők a népkörül, a kik kivándorlásra csábitják. Nem tartja lehetnek, hogy a törvényhozási út mellőzésével oldassék meg a kérdés.

Az alispánnak kilátásba helyezett intézkedéseit a bizottsági tagok helyeslőleg és köszönettel vették tudomásul.

Thaly Ferencz üdvösnök és célravezetőnek, szükségesnek tartja. Daczára, hogy mindig liberális felfogásúnak mutatkozott de ebben a kérdésben nem bánja, ha reakcionáriusnak tartják is. Mert, úgy mond, az egyéni szabadság elvének és dogmájának nem áldozza fel a nemzeti érdeket és így nem engedhető meg, hogy az elszegődött cseléd kivándoroljon. Ha megengedik akkor gazdálkodni nem lehet. Akkor a nemzet valóban elvérzik. Az igazságot még a törvény fölé is helyezi s ezt jó szóval meg lehet értetni a néppel is, amint ő ezt néhány nap előtt is tapasztalta, midőn 3 fiatal embernek megmagyarázta, hogy a szerződés megszegésével milyen igaztalan károkat okoznak a birtokosnak. A kivándorlást feltétlenül korlátozni kell.

Ugyan ezt a felfogást vallja *Csetke* Béla is ki az alispáni intézkedést azért is helyén valónak tartja, mert felső fokon úgy is a belügyminiszter dönt s viselje ő a felelőiséget.

Major László pozitív adatokkal bizonyította, hogy kivándorlásra izgató ügynökök járnak a nép között. A szolgabírák nem elég-ségesek a baj meggátolására. A csendőrséget kell igénybe venni. Arról is tud, hogy az

útlevelekkel visszaélnék. Harmincz útlevelel kimegy 130, mert az egyszer már felhasznált útlevelet visszaküldik.

A főispán válaszul a felszólalásokra egy félreértést akar eloszlatni. Félreértették őt, a mennyiben azon kijelentését, hogy a kivándorlás bajait csak törvényhozási úton lehet orvosolni úgy értelmezték, mintha a bajon egyáltalában nem akarna segíteni. Azt indítványozza, hogy a bizottság keresse meg a közgyűlést egy olyan felirat felterjesztésére, melyben a vármegye közönsége a kormány-nál a kivándorlás ellen kér segítséget.

Gróf Zichy Miklós értésére adta bizottságnak, hogy az útlevelekkel való visszaélés meggátolására, a kormány tett már intézkedéseket.

A kivándorlási vita után az egyes előadók tették meg jelentéseiket.

A főorvos felhívja a bizottság figyelmét a tüdővész pusztítására s azt javasolja, hogy a tüdővész elleni védekezés módszereinek ismeretét kell minden úton terjeszteni. A mult havi egészségügyi állapot nem volt kielégítő.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint az adók befizetése kielégítő.

Gróf Zichy Miklós egy szentpéteri koresmáros sötét bünéről rántotta le a leplet. Az illető koresmáros ugyanis a záróra után magán lakásába csalogatja be a vendégeit, ott leitatja őket s mikor már teljesen berugtak akkor megveszi tőlük az ingóságait sőt ingatlanait is. Azt kérdezte a pénzügyigazgató helyettől, van-e tudomása arról és hogy a gyallai főszolgabíró tett-e feljelentést. Véleménye szerint a koresmárostól el kell venni az italmérsi engedélyt.

A pénzügyigazgató helyettes megígérte, hogy intézkedni fog.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint az árvaszéknél még mindig 970 darabra rüg az el nem intézett ügyek száma. Valóban megdöbbentő szám s azt hisszük, hogy kevés árvaszék dicsekedhetik vele.

A tanfelügyelő és államépítészeti főnök jelentései nem tartalmaztak olyasvalamit a mi külön intézkedést tenne szükségessé.

Tisztujtás a városházán.

Milyen a hangulat?

Holnap a közgyűlés tisztviselőket választ. *Farkas Géza* halálával megüresedett egy tanácsnoki állás. A pályázatot azonban úgy irták ki, hogy főjegyzőt, második tanácsnokot és egy aljegyzőt is választ a közgyűlés. Tehát a városházán előre tudják, hogy ezek az állások, a melyek mind szabályszerűen be vannak töltve, a holnapi közgyűlés idejére megürülnek s így a közgyűlésnek gondoskodnia kell a betöltésükről.

Hogy helyes volt-e ez az eljárás vagy nem azon most már nevitatkozunk. A közgyűlés ugyanis holnap választhatott volna tanácsnokot néhai *Farkas Géza* helyére, a többi tisztviselő megválasztását egy későbbi időre halaszthatta volna.

A tisztújítás nem okoz nagy gondot a város atyáknak. Mint értesülünk ugyanis a tulajdonképpeni többsége a bizottsági tagoknak azt az egyetlen lehetséges és helyes álláspontot fogadja el, hogy az állások betöltésénél a már eddig szolgáló tisztviselőkre lesznek első sorban tekintettel.

A város tisztviselői karát úgy a felettes hatóságuk, a főispán, mint a belügyminisztérium városi ügyosztályában rendkívül komoly, megbízható, helyüket minden tekintetben megálló férfiaknak ismerik. Komárom város adminisztrációjáról mint a városi ügyvezetés mintájáról beszélnek.

Semmi kifogás nem emelhető tehát a pályázók ellen s azt hisszük, hogy megválasztásuk elé a törvényhatósági bizottság nem fog akadályt gördíteni.

A város minden egyes polgára ismeri őket, tudja, hogy az érintkezésben előzékenyek s a hozzájuk forduló polgárok ügyeit mindig szeretettel, türelemmel intézik el. Ezt hangsúlyoznunk kell. Mert egy percre sem akarnók elhítni senkivel sem mintha nem tartanók ezt kötelességnek és érdemül akarnók felróni. Csak azért említjük meg, mert Komárom város adminisztrációját oly kis tisztviselői karral intézi, hogy a városházán vannak tisztviselők, a kik két ember munkáját végzik. 1872 óta, a mióta a szervezés életbe jött, a tisztviselők létszáma alig emelkedett.

Az érdemet tehát el kell ismernünk. Az nem hizelgés hanem lovasias kötelesség.

Ennek a tisztikarnak a működését a közönség bírálja el. A közönség könnyen hangolható tetszetős kiszólások által egyes személyek ellen. A közönség elhiszi, hogy a tisztviselő az oka a város szegénységének, a közterhek növekedésének. Azt hisszük, hogy a közgyűlést erről nem kell felvilágosítani.

Azért van ellenőrző hatalma, hogy minden egyes esetben felelőségre vonja a tisztikart gazdálkodásáért, mert viszont a közgyűlés velük együtt egyetemleges felelőséggel tartozik a közönségnek.

Azonban a tisztviselői választások alkalmából reá mutatunk arra, hogy a közgyűlés készületlenül, előleges megállapodás nélkül megy a választásokba.

Nem ártana meghonosítani az úgy nevezett *képviselői értekezletet*. A közgyűlés napirendjére felvett személyes kérdéseket sokkal könnyebb és kényelmesebb egy fesztelen értekezlet keretében elintézni mint a hivatalos közgyűlésen. Az értekezletek azért is hasznosak mert a tisztviselők nélkül tarthatók meg, azok felfogása nem befolyásolja a képviselők elhatározását. A személyes kérdések bizottságilag nem tárgyalhatók, tehát valami utat módott kell találni az előkészítésükre.

A tisztviselő választás tudniillik befolyással van a tisztviselői lelkiületére. Egész más kedvvel és ambícióval dolgozik az az ember, a ki tudja, hogy az egész közgyűlés bizalmából foglal helyet a tisztikarban, mintha megválasztását meghurcolás, korteskedés vagy pláne kilincselés előzi meg.

Nem is tartjuk méltónak, a tisztviselői állással összeférhetőnek azt a megalázó vándorutat, a melyet a pályázók megtesznek. Az egész várost bejárják s az utcán járok mosolyogva jegyzik meg, a látogatóba menő tisztviselőt látva: most megy kegyelmet koldulni a tekintetes úr!

Ez lealázó és a képviselőkre ép olyan terhes mint izléstelen.

A holnap választás minden valószínűség szerint nagyobb hullámokat nem fog verni. Minden mellékes szempontot félre téve, csak

a város és közönség érdekeit tekintve a közgyűlés derék tisztviselői karunk eddigi munkásságát azzal fogja honorálni, hogy őket lelkesedéssel meg is választja.

Gyermek nap Komáromban.

A gyermekvédő liga megalakul.

Megtartjuk a gyermeknapot.

Nincs elménknél kedvesebb, szívünkhöz közel állóbb téma mint a gyermekek védelmében kifejtendő akció magasztosságának hirdetése. A XX. századnak új vallása: a gyermekek felfedezése, megmentése.

Az egész világot egy gondolat uralja: a társadalomnak kötelességei vannak a gyermekkel szemben, mert a gyermek nem bűnhődhetik a társadalom igazságtalanságaiért.

A társadalom lelkiismerete felébredt. Mindenütt ligák alakultak, a melyek már tetemes pénzüsszeg felett rendelkeznek s így ezer egzisztenciát tartottak meg a társadalomnak.

Magyarországon a gyermekvédelmet az állam csak igen kis részében látja el s a társadalomnak fokozottabb kötelességei vannak.

A gyermekvédő liga csak egy napra kéri Komárom város polgárságának közreműködését.

Április 2-án és 3-ikán gyermek nap lesz. A gyermek napon kereskedők iparosok, ügyvédek, orvosok, kávéházak, vendéglősök, más vállalatok tulajdonosai, katonák, gazdák, tisztviselők, szóval mindenféle állású egyének önként kötelezik magukat arra, hogy ezen egy napi bevételüknek tetszés szerinti hányadát a gyermekvédő alap javára befizetik és ez által belépnek a ligába.

A gyermek nap rendezésének élén Kálmán Rudolf főispán áll.

A város hatósága természetesen magáéva teszi a humanizmus szent művét és a komáromi gyermek nap sikere érdekeiben megteszi a kötelességét.

Csütörtökön vagy szombaton, a nap még nincs meghatározva, gyűlnek egybe a jótékony egyesületek, iparüzlet, kereskedelmi egyesület, hogy Sárkány Ferenc elnöklésével a gyermeknap megtartását lehetővé tegyék és az agitációt megkezdjék.

H i r e k.

— **Lovagias ügy.** Annak a levélnek a nyomán, a melylyel dr. Mike Lajos a függetlenségi körből való kilépését bejelentette, lovasias ügy keletkezett. Kun Miklós ugyanis a levélnek egyik paszusát sértőnek találta s dr. Berencsy László és Erdélyi Zoltán utján magyarázatot kéretett dr. Mikétől. Lakos Izsó és Asztalos Béla mint dr. Mike megbízottjainak sikerült kölcsönös felvilágosítás után az ügyet a lovasiaság követelményeinek megfelelően békeesen elintézni.

— **Kinevezés.** A király dr. Biró Kálmánt, a ki a budapesti törvényszéknél mint alügyész működik és aki a komáromi törvényszéknél is szolgált, ügyésszé nevezte ki.

— **Főispáni ebéd.** Kálmán Rudolf főispán ma délelben ebédet adott, a melyen résztvevtek: Ghyczy Dénes alispán, Thaly Ferencz, orsz. képviselő. Kánia György, Baranyay Géza, Szijj Ferencz, Korén József, dr. Peredy Géza, Zsindely Ferencz, Sárkány Ferencz, Major László, Gróf Zichy Miklós orsz. képvis., Hirány György, dr. Berencsy László, dr. Vásárhelyi Domokos, Mauler József, Hittrich József, Mihola János, Kacz Lajos, Farkas Ferencz, Csetke Béla és Vay Kázmér főispáni titkár.

— **A városi közigazgatási bizottság ülése.** A bizottság Kálmán Rudolf főispán elnöklésével tartott ülést. A bizottság a kórházi hús szállításával Szabó Danit bízza meg. A tanfelügyelő Ujvárosban egy óvoda felállítását sürgette. A bizottság egyébként nem tárgyalt oly ügyeket, melyek közérdeklődésre tarthatnának számot.

— **Elnökvalasztás a labdarugó klubban.** Vasárnap délelőtt tartja a football-klub tisztújító közgyűlését. Ugy értesülünk, hogy a távozó és az egylet körül hervadhatatlan érdemeket szerző elnök, Foltinusz Árpád helyébe, aki határozottan kijelentette, hogy tisztséget nem vállal; Beliczay Endre menőket óhajtja a kör megnyerni. Az alelnöki állást a tagok nagy többsége Lengyel Bélával, a kör agilis kapitányával tartja betöltendőnek.

— **Nincs hely a városházán.** A ki csak egyszer fordult meg a számvétség helyiségeiben, az többé el nem felejtí, hogy ott volt. A tisztviselők akkora helyen kuporognak össze, hogy a modern higienia még a fogházban sem túrná meg. Az adószámfejtő helyiségben 13 tisztviselő szorong s itt adónegyedkor legalább 150—200 ember fordul meg, úgy, hogy abban a szobácskában egy köbcentiméter egészséges levegő nincs. A városházi helyiségek általában elégtelenek s azért a polgármester előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy a levéltári hivatal a városházáról a Vármegye-utcai Stark-féle házba helyeztessék át, a hol tűzbiztos kelyiségek vannak.

— **Szolgálatból elbocsájtott rendőr.** Baranyai Nándor 10 év óta szolgáló rendőrt a közigazgatási bizottság a mai ülésében elbocsátotta szolgálatából, mert amikor Óváry Lajos rablógylóskot üldözték őt nem találták őrhelyén hanem egy kocsmában ivott. A bizottság hosszabb vita után hozta meg súlyos íteletét. Az ügyre még visszatérünk.

— **Beküldetett. Szemet a város közepén.** A város közegészségügyének fejlesztését és megjavítását várják a kötelező szemétfuvarozástól. Helyes. Ez ellen nem lehet panaszkodni. De igenis az ellen szót kell emelnem, hogy a város közepében rakják le az összegyűjtött szemetet. Még pedig bizottsági engedelmével, mert másképp el sem képzeihető, hogy akadjon elég merész ember, a ki az udvaráról deponált nomok helyébe szemetet, a szemétkocsival odahordott szemetet hordasson. Három esetről van tudomásom. Egyik a Vármegye-utcai, a másik két széna-téri házban történt meg. Neveket nem akarok megnevezni, csak az illetékes hatóságot akatom figyelmeztetni. Háztulajdonosok, a kik 70 krajcárért adják el az udvarukban levő homok kocsiját, a kiaknázott helyet szeméttel töltik meg, Addig hiába akarja a hatóság velünk megértetni, hogy a szemétkihordás oly fontos közegészségügyi aktus, hogy azért még áldozatot is kell hozni, míg a város közepére, lakó házakba a szemetet személtára visszafuvarozzák. *Egy belvárosi lakos.*

PÉNZT, VAGYONT

takarít meg, ha ruháit nálam szerzi be.
Pontos és szolid kiszolgálás. Divatos
szabás. Olcsó árak.

Ehrenthál Sándor

férfiszabó

Komárom, Kishid-utca.

A Ferencz József rakparton lévő 52 számú ház (volt Tólos-féle helyiség) azonnal kiadó. Bővebbet Brüll Manó urnál.

TÁVIRATOK.

Szofia, márczius 12.

A miniszterelnök ellen elkövetett merénylet egyik szemtanúja a következőket mondotta el: Petkow miniszterelnök délután 5 óra tájban Sahow hadügyminiszter, Ginadiew kereskedelmi miniszter és Pajakow pénzügyminiszter társaságában a város déli részében fekvő Boris-parkban tett sétájáról tért vissza. A város felé vezető sétányon a miniszterelnököt egy fiatal ember revolverrel megtámadta. Az első lövés Genadiew kereskedelmi miniszter karját találta, a második Petkowot felső vállán találta, a többi lövések nem találtak. Petkow egy arra menő kocsira akart ülni, a kocsiban azonban eszméletét veszítette és utközben meghalt. Ugylátszik, hogy a lövés a miniszterelnök szívére érte. A tettes egy Petrov nevű elbocsátott hivatalnok, el akart menekülni, azonban egy Constancio nevű arra járó testőrhadnagy kivont karddal utját állotta és két odasiető rendőr segítségével letartóztatta. A Petkow állandó kíséretében levő rendőr revolverrel lött a merénylő után, de nem találta. Genadiew kereskedelmi miniszter sebe veszélytelennek látszik. Én azt hiszem, hogy Genadiew ellen irányuló személyes bosszúból történt a merénylet, a melynek a miniszterelnök esett áldozatul. Egy másik verzió szerint a tettesnek társai is voltak a merénylet elkövetésében, a kik azonban elmenekültek.

Szofia, márczius 12.

(Bolgár távirati ügynökség.) A Petkow miniszterelnök ellen elkövetett merénylet után a miniszterek azonnal tanácskozássra gyűltek egybe. Stancsiow külügyminiszter a miniszterelnökséget és ideiglenesen a közmunkaügyi tárczát és a szerencsére csak könnyebben sebesült kereskedelmi miniszter ideiglenesen a külügyi tárczát vette át. Genadiew a gyilkost, a ki egész közélről lövöldözött revolverből, megsebesítette. Constantinov (és nem Konstancio) lovassági tiszt, a ki véletlenül tanuja volt a merényletnek, kardjával megsebesítette a merénylőt és a revolvert kiütötte kezéből. A gyilkos revolverét tegnap vásárolta 16 frankért. A gyilkosság hírére óriási néptömeg csoportosult Petkow háza előtt és ott hosszú ideig tiszteletteljes csendben állott. Genadiew miniszterhez késő estig látogatók érkeztek, a kik szerencsés megmenekülése alkalmából üdvözölték. A városban a nyugalom teljes, a kormány mindazonáltal katonaságot bocsátott a rendőrprefektus rendelkezésére. A kamarát ma délelőttre rendkívüli ülészsakra hívták egybe.

Bécs márczius 12.

Megrendítő családi dráma folyt le múlt éjjel a 2-ik kerületben. Ezelőtt 3 nappal meghalt egy Schönberger Miksa nevű gabonabizományos szélütés következtében. Holttestét tegnap szállították a temetőbe. Özvegye es 19 éves fia, az éjjel borzasztó tette határozták el magukat a fiu 3 revolverlövessel agyonlőtte anyját s aztán 3 lövéssel véget vetett saját életének is. Ugy látszik hogy az anya és fia közös megegyezéssel váltak meg az élettől

Bécs márczius 12.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma délelőtt 11 órakor különkihallgatáson jelent meg ő felsége előtt és a tárczájába vágó ügyekről tett jelentést az uralkodónak.

Berlin márczius 12.

Egy itteni újság jelenti, hogy a londoni City tanácsa legutóbbi ülésén Vilmos császárnak jövő őszre tervezett látogatásával foglalkozott, és erre az alkalomra a császár tiszteletére rendezendő ebéd költségeit megszavazta. Berlini udvari körökben most még semmit sem tudnak a császár londoni látogatásáról

London márczius 12.

Az Express szerint az angol hadsereg reformjáról szóló javaslatban nagy szerepet játszik a népfölkelés, mely Írországban nem lesz meg. A dampbell-Bannerman kormány ragaszkodik a régi angol kormányok hagyományához, hogy nem szabad Írországban az embereknek fegyvert viselni.

Páris márczius 12.

Ferdinánd fejedelem ki csak minap érkezett Párisba, arra hirre, hogy Petkow miniszterelnököt agyonlőtték azonnal visszautazott Szófiába.

Szofia márczius 12.

Mult éjjel letartóztattak 2 fiatal embert, kiket azzal gyanúsítanak, hogy részük volt a Petrow ellen elkövetett merényletben az ügyész azt hiszi, hogy politikai merényletről van szó.

Országgyűlés.

— K. és V. telefonjelentése. —

Elnök: *Justh Gyula.*

A tegnapi ülésjegyzőkönyve fölötti vita után a nemzetiiségek *Rakovszky* erőszakoskodásait tették szóvá.

Vlad Aurél: A házszabályok 215 §-ának e pontjához szól. *Rakovszky* oly módon vonta meg tőle és *Vajdától* a szót hogy ilyen módon még Oroszország sem tette meg. Akkor *Rakovszky* is obstruált és akkor éjjeli két óráig üléseztek, konstatálni kívánja, hogy az elnök *Rakovszky* a házszabályok ellenére járt el (Helyeslés a nemzetiiségeknél Nagy zaj.)

Rakovszky István: A házszabályok 203 214 és 232 §-hoz kér szót, *Vlad* őt megtámadta mert vele szemben a házszabályokat sérelmesen alkalmazta. Ő be fogja bizonyítani, hogy *Vladnak* fogalma sincs arról hogy mi a házszabály. Hiszen még *Vlad* felszólalása is neki ad igazat. *Vlad* azt mondja, hogy a képviselők nem tudhatják szám szerint a házszabály szakaszait és nem hivatkozhatnak arn rögtön. Nos ha valaki észreveszi, hogy a házszabály megsértett, akkor tudnia kell azt, és melyik a megsértett szabály (Helyeslés) aki nem ismeri a szabályt az nem tudhatja, hogy megsértették (Helyeslés) *Mikor Vlad* szólásra emelkedett, már az is házszabály ellenes volt mert még *Vajda* beszélt és a szónokot az elnökön kívül más félbe nem szakíthatja (*Zajos helyeslés*). *Ami Vajdát* illeti őt az elnök az ülés folyamán 14-szer figyelmeztette. Ezek közül 4-szer arra, hogy fejezze be már beszédjét mert a tanácskozás ideje már betelt. Hol akkor a reakció, hol van akkor a házszabály korlátozása, *mikor* már a harmadik figyelmeztetésre is megvonhatta volna tőle a szót, (*zajos helyeslés*.) Ha valaki pedig az ülés bezárása előtt negyed-

órával szólni kezd, ezzel még nem nyer jogot arra, hogy végeszakadtanul beszéljen (Ugy van.) Szó sincsen tehát arról, hogy ő a házszabályokat reakciósan kezelné.

Mikor ő obstruált akkor egy nagy ügy érdekében obstruált, egy az eltiporni készülő kormány ellen (Helyeslés úgy van.)

Bredicoanu Korjolán Szólásszabadság! (élénk derűtség.)

Felkiáltások: Vizez az öregnek! Tust az öregnek!

Rakovszky István: Egyébként *Vlad* vádjaira azt feleli amit az elnök tegnap mondott. Silány rágalom, hogy ő a házszabályellenesen járt. A házszabályokat sem ő sem más meg nem sértette, erre semmi okunk sincs. Ne akarjanak a szólásszabadság Don Quyszotjai lenni azok akik tapsoltak akkor a kormánynak, *mikor* ők november 18 és dec. 13-án a házban voltak a házszabályok védelmében (Ugy van zajos helyeslés és hosszantartó taps).

Vlad Aurél: Fenntartja állításait (Derűtség.)

Rakovszky István: Bebizonyította, hogy *Vladnak* fogalma nincs a házszabályokról s ezt *Vlad* újabb felszólalása is bebizonyítja. *Vajdától* azért vonta meg a szót, mert elnöki önkényt emlegetet, amivel az elnököt megsértette. *Vlad* minden egyes cselekvése a házszabály sérelme. Ezek azt ajánlják neki, hogy mielőtt az elnök eljárna máskor kritizálni tanulja meg házszabályzatot (taps helyeslés és taps.)

Felelős szerkesztő: **Teller Kálmán.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda.

Előleges értesítés. ≡

Van szerencsém az igen tisztelt szaktársak urakat értesíteni, hogy lakásomat ≡
1907. június 1-től megyeház-u. 17. szám
 alá, (a katonakórház mellé) helyezem át.
1907. június 1-től a Jókay Mór-u. 3. sz.
 alatt pedig egy, a mai kor fokozott igényeit ≡
 is, mindenben kielégítő ≡

felsőrészkészítő és cipépszellék üzletet

nyitok.

Raktáron esakis a legjobb minőségű felsőrész és cipépszellék fogom tartani.

Áraim nagyon jutányosak.

Páros munkát mindenkor a legkiválóbb figyelemmel készítem.

Szíves támogatásukat a jövőre is kérve

vagyok teljes tisztelettel

Varga László

czipésfelső rész készítő.

Spitzer Adolf és Társa BUTOR áruháza

Rendkívüli nagy kedvezmények. Szolid készítmények.

Mérsékelt árak.

Kedvező fizetési feltételek. Jókai-utca sarok.

Kossuth-tér és

Jókai-utca sarok.

Varró gépek

Singer
Kaysler
Gritzner
Centrál bobbin
Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál

Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Kossuth Ferencz levele:

Tek. Balázsovich Sándor
gyógyszerész urnak

S.-Szt-György.

Csuzos bántalmak nál az „INDASZESZ“ bedörzsoléző hatásának mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székehavasi

INDASZESZ

gyógyfű sóborszesz, fejjobb szerek bizonyult a test és izmok edzésére. Oult és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyását. Massagához (gyuró-kenő kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszagatás és mindennemű meghűlésből eredő bajok ellen. A székehavasi „INDASZESZ“ össze nem tévesztendő közönséges sóborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszíronatok, holott az „INDASZESZ“ székehavasi gyógyfűvekből előállított és hatásában félülmulhatatlan gyógyszer. Egy üveg székehavasi „INDASZESZ“ fölér 10 üveg közönséges sóborszeszszel.

A törvényesen védett székehavasi „INDASZESZ“ kapható **2 és 1 Koronás üvegekben minden gyószertárban, valamint Komáromban Rehberger testvérek, Weisz József, Heimler József, Wallenstein Ignác, Berger F. Vilmos, Gulyás Zsigmond, Rízdorfer Károly czegeknél.**

Sirkő üzlet áthelyezés.

A Kalapka téren évek óta fennálló sirkő üzletemet és kőfaragó műhelyemet f. évi május hó 1-én

Kossuth Lajos térre

Grünfeld féle házba helyezem át. Tudatom a t. közönséget hogy az áthelyezés napjáig az üzletemben levő összes sirkőveket gyári áron alul árusítom el.

Tisztelettel
Polhamer Ferencz
kőfaragó mester.

Kiadó üzlethelyiség.

A Br. Eötvös utca 46. számú házban levő fűszerüzlet berendezésével együtt kiadó.

Nagyobb mennyiségű jó homok eladó. Tolnai utca 14 sz.

Üzletáthelyezés.

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy évek óta fennálló s versenyképes vegyi tisztító műhelyemet, **Szegfű-utca 12 sz.** saját házamba helyeztem át, s azt a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően berendezve és úgy mindeztidáig ezentul is iparkodni fogok a n. é. közönség teljes megelégedését megszerezni. Elvem szép munka és jó kiszolgálás.

Kifakult vagy megunt színű ruhákat-ujonnan át festésre elvállalok. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Farkas Gyula

Vegytisztító intézete Komárom Nádor-utca
Fiók üzlet: Tata Fürdő-utca 130. szám

Alulírott felhívom a nagy-rabecsült építő közönség b. figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám
Igmándi-ut. || 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók, és belégzési kura. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve, Az igazgatóság.

Öt lóerős használt motor kérekpár esetleg oldal kocsival igen jutányos áron eladó Deutsch Adolfnál.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja

1901. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod!

Természetes hydrokarbonátos ásványvíz forrás, mely szénssavval telítették. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kuttvállalattól Budán-

Eladó szőlő.

A baji hegyen levő összes szőlőimmet szabadkézből eladom.

Bővebbet a lakásomon.

Bieber Antal.

Komárom, Magyar u. 6 szám.

Ajándék

tárgyak, husvétra, remek

fülbevalók, kaphatók nálam

darabb saját készítményem.

órák, lánczok, nyakékek,

a legolcsóbb árban. Minden

KIRÁLY JÓZSEF ékszerész.

STEINER HERMANN

Komárom,

Nádor-utca Pick-féle ház

„Otthon“ kápéházzal szemben.

S AJÁT
készítményü férfi, női és gyermek czlpek nagy **RAKTÁRA**
Javitások elfogadtatnak.